

KONSPEKT KRAJOWEGO STANDARDU RACHUNKOWOŚCI NR X „ŚRODKI TRWAŁE”

1. Cel i zakres Standardu
2. Definicje (w tym: środka trwałego, inwestycji w nieruchomości, ceny nabycia, kosztu wytworzenia, obiektu inwentarzowego)
3. Warunki uznawania środka trwałego za składnik aktywów
  - a. Prawdopodobieństwo uzyskania korzyści ekonomicznych
  - b. Wiarygodne ustalenie wartości początkowej
  - c. Okres ekonomicznej użyteczności
  - d. Zdarność do użytkowania i przeznaczenie na potrzeby jednostki
  - e. Sprawowanie kontroli
    - i. Na mocy prawa własności, umowy o leasing finansowy, prawa wieczystego użytkowania, umowy o trwałą zarząd i użytkowanie
    - ii. Umowy kupna-sprzedaży z zastrzeżeniem prawa własności oraz umowy sprzedaży na próbę
    - iii. Ulepszenia w obcych środkach trwałych
    - iv. Budynki i budowle wybudowane na cudzym gruncie
  - f. Wartość istotna (dolna granica wartości środka trwałego)
  - g. Prawa (aktywa niematerialne) zaliczane od środków trwałych
  - h. Części składowe i peryferyjne środków trwałych
  - i. Części zamienne maszyn i urządzeń
  - j. Zasady wyodrębniania obiektów inwentarzowych
    - i. Ogólne zasady ustalania obiektów inwentarzowych (gruntów i prawa użytkowania gruntów, budynków, budowli, maszyn i urządzeń pozostałych środków trwałych)
    - ii. Kompletność środków trwałych
    - iii. Trwałe połączenie elementów środka trwałego o charakterze prawnym
    - iv. Trwałe połączenie elementów środka trwałego o charakterze fizycznym
    - v. Wspólne ujmowanie przedmiotów o niskiej wartości początkowej (w tym tzw. pierwsze wyposażenie)
    - vi. Szczególne kryteria wydzielenia środków trwałych sieciowych
      1. Kryteria geograficzne
      2. Kryteria technologiczne
      3. Kryteria historyczne
    - vii. Warunki wyodrębniania obiektów inwentarzowych (w tym komponentów środków trwałych, elementów infrastruktury, nasadzeń wieloletnich, oprogramowania sterującego, aktywów biologicznych)
    - viii. Warunki kwalifikowania obiektu inwentarzowego do właściwego rodzaju kół
4. Wycena początkowa środków trwałych
  - a. Ustalanie kosztu wytworzenia – budowy środków trwałych
    - i. Koszty poniesione przed rozpoczęciem budowy
    - ii. Amortyzacja środków trwałych użytych do budowy
    - iii. Koszty wspólne środków trwałych w budowie
    - iv. Koszty likwidacji dotychczasowych środków trwałych warunkujące budowę nowego obiektu
    - v. Koszty utrzymania jednostek organizacyjnych zajmujących się środkami trwałymi w budowie
    - vi. Koszty testowania środków trwałych poniesione na etapie ich budowy

- vii. Koszty eksploatacji, w tym remontów środka trwałego poniesione na etapie jego budowy
  - viii. Koszty usunięcia środka trwałego
  - ix. Straty poniesione w trakcie trwania budowy środka trwałego
  - x. Zaniechanie budowy środka trwałego
  - b. Ustalanie wartości początkowej w zależności od sposobu pozyskania
    - i. Zakup
    - ii. Wymiana
    - iii. Darowizna (w tym dotacje)
    - iv. Przekwalifikowanie (w tym z nieruchomości inwestycyjnych)
    - v. Nabycie innej jednostki (w tym aport)
    - vi. Przekształcenie prawa użytkowania w prawo własności gruntu
    - vii. Nabycie po zakończeniu umowy leasingu finansowego
  - c. Cena sprzedaży netto środków trwałych
  - d. Koszty i przychody finansowe wliczane do wartości początkowej środków trwałych
5. Ujmowanie nakładów ponoszonych w toku eksploatacji środków trwałych na potrzeby własne
- a. Nakłady eksploatacyjne
  - b. Kryteria odróżnienia remontu od ulepszenia
  - c. Nakłady remontowe
    - i. Remonty bieżące
    - ii. Remonty awaryjne
    - iii. Remonty wstępne oraz remonty kapitalne
  - d. Ulepszenia środków trwałych
    - i. Warunki ujmowania nakładów jako zwiększenia wartości początkowej środka trwałego
    - ii. Miary wartości użytkowej
    - iii. Rodzaje ulepszeń
      - 1. Rozbudowa
      - 2. Przebudowa
      - 3. Adaptacja
      - 4. Modernizacja
      - 5. Rekonstrukcja
      - 6. Ulepszenia dokonywane sukcesywnie
  - e. Nakłady ponoszone na środki trwałe przez obce jednostki
  - f. Nakłady na użytkowanie środków trwałych oddanych w leasing, najem lub dzierżawę
6. Amortyzacja środków trwałych
- a. Zakres amortyzacji (kiedy umorzenie, a kiedy amortyzacja)
  - b. Ustalanie wartości amortyzowanej (w tym koszty likwidacji, rekultywacji)
  - c. Termin rozpoczęcia i zakończenia dokonywania odpisów amortyzacyjnych (w tym upadłość, przerwy w amortyzowaniu)
  - d. Metody i stawki (stopy) amortyzacji (w tym sezonowość)
  - e. Weryfikacja stosowanych zasad amortyzacji
7. Aktualizacja wyceny środków trwałych
8. Zaprzestanie ujmowania środków trwałych
- a. Likwidacja całkowita (w tym niedobory)
  - b. Likwidacja częściowa (trwałe odłączenie części składowej lub peryferyjnej, wymiana komponentu)
  - c. Przekwalifikowanie (w tym do nieruchomości inwestycyjnych),

- d. Sprzedaż, (wycofanie z użytkowania i przeznaczenie do sprzedaży)
- e. Darowizna
- f. Przekazanie aportem.

9. Przekazanie z zastrzeżeniem prawa własności

10. Techniczno-organizacyjne problemy ewidencji środków trwałych

- a. Dokumentacja obrotu
- b. Wymogi stawiane ewidencji (obsługa podatków, podatek odroczony)
- c. Specyfika inwentaryzacji

11. Uproszczenia w ewidencji środków trwałych

12. Prezentacja i ujawnianie informacji w sprawozdaniu finansowym

13. Przykłady